

Dat ben jij toch

Van Jannah Loontjens verscheen eveneens

Spectrocoop: gedichten (De Beuk, 2001)

Varianten van nu (Bert Bakker, 2002)

Het ongelooflijke krimpen: gedichten (Prometheus, 2006)

Veel geluk (Prometheus, 2007)

Be my guest. I prefer to keep the door closed. Untranslatables;

A Task for Poetry (Onomatopee, 2009)

Hoe laat eigenlijk (Prometheus, 2011)

Jannah Loontjens

Dat ben jij toch

Ambo|Amsterdam

ISBN 978 90 263 2651 6

© 2013 Jannah Loontjens

Omslagontwerp Bloemendaal & Dekkers

Omslagillustratie © Jeppe Wikstrom/Getty Images

Foto auteur © Bob Bronshoff

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers n.v., Antwerpen

We hopen

Wie we zijn

Ben ik de vrouw die souvenirs van haar minnaar verkoopt. De invulling van deze dag die zo anders lijkt dan verwacht. Spullen balanceren gewoon en toch verdacht. Zoek ik iemand om de wereld mee te verkennen. Ben ik de te bezorgde moeder, de minzaam lachende intellectueel, de uit de ban geslagen academicus, dronken aan de arm van ik weet niet wie.

Ben ik de vrouw die wacht op een man die nog een oorlog verloren heeft. Niet geheel rimpelloos. Ook al achtendertig. Zoek ik woorden om deze zin mee te sluiten. Ben ik de onweerstaanbaar knappe rooie, perziken-slagroom type, vergeeld-grasgroene ogen, benen die op tv niet zouden misstaan. De man die een vrouw wil zijn. Het meisje met ongeschoren schaamhaar. Wist ik maar.

Wist ik maar op wie ik lijk. Ik zou ook weten of ik lijk op wie het lijkt dat ik lijk. Achteraf is niet meer. Niet meer dan dat. Verlaten lichamen. Waarna enkel nog een hoopje botten. Schedels. Waarin ooit vragen zich verdrongen. Gedachten moeizaam zichzelf overtroffen. Ingevingen opsprongen. Verlangens terugkeerden. Wispelturig. Obsessief. Herinnerden. Een naam. Een nacht. Een woord. Een schaamte.

Mijn ziel en ik

Daar zitten we dan. Zij mag op de bank.
Ik aan tafel. Ik vraag: wat doe je als je dorst hebt
en ik ben dood? Ben jij het die me doet verlangen.
Hoeveel levens heb je doorlopen. Van wie
ben je geweest. Slet. Hoe lang heb je mij in bruikleen.

Ik was een lege lachende baby, waar je introk
als een huurder in een flat. Zijn wij één? Ik strijd
als jaloerse zussen om jouw gunst. Laat me niet alleen.
Als ik wist waar je was. Ik zou je bij je schouders pakken.
Je schudden misschien. Niet meer loslaten.
Je nauwelijks kussen. Naast me aan tafel.
Naast me in bed.

Wikken

Een arm in een mouw van een colbert.
Minuscule stofjes rollen zich tot bolletjes
vlak voor mijn gezicht. Hoe kan ik een mens zijn
in deze bus die ons door een dagdeel rijdt.
Zoals we dat doen, met en zonder elkaar. Hoe
dicht kunnen we opeen staan en iemand blijven.

We kunnen niets dan wachten. Op jou. Een woord.
De halte. Morgen. Als de chauffeur remt, raken mij
de borsten van een vrouw. Ook in haar speelt zich af
het eindeloze wegen van alternatieven.
Tel het wikken en wegen van de passagiers
en de bus verschilt niet veel van een hoofd.

Het mag een wonder heten dat in al die jaren
mijn voeten dezelfde kant uit wezen.
De wielen niet heen en weer en weer heen
en weer. Maar in één richting draaien bleven.

Ontleding van een moment

Er blaft een hond. In mijn boekenkast buigt
een plank. Lang heb ik gestaard zonder te zien.
Ik herinner me vuur. In het gras voor ons huis.
We kookten erop. Het was om de ogen te rusten
de gedachten te dansen.

Hier is het stil. Mijmeringen doen druk. Ik ren
op blote voeten. De stoep is nat, roeiend breng ik
kinderen aan land. Waanbeelden zijn niet echt,
dus is het stil. Herinneringen zijn doorschijnend
ze kleuren de dingen donkerder
zoals regen de stoep. Een telefoon ontwaakt
laat even een groen leven
over de meubels gaan.

Wees welkom

Zou jullie graag uitnodigen. Leuk jullie weer te zien.
Wat zijn ze hetzelfde gebleven. Nog altijd onbekend.
Tronies van figuranten in een serie die ik te vaak
heb gekeken. Misschien toch beter alleen familie.
Moeder, broer, zus. We zitten in een kamer
en die kamer zit ook. Voor altijd op zijn kont
in een huis. Het huis dat evengoed zit. 'Staat'
zeggen mensen. Maar wie houdt het vol te staan
in een straat die ligt in een stad die ligt in een land
dat ligt. Op een continent dat op zijn rug slaapt
en toch nog net uit zee steekt. Of juist net niet.
Droge voeten hebben we wel. Dat delen we toch
maar mooi. Lijken jouw tenen op de mijne?
Misschien kan ik beter de burenen. Wij groeten elkaar
altijd. Als dat geen band scheidt. Ik las dat altijd
niet bestaat. Komen jullie allemaal? Gezellig.
Misschien leren we elkaar beter kennen.
Ik houd de deur graag gesloten. Het tocht, zie je.

Omlaag gedwereld

Sleutels. Paspoort, telefoon op zak. Een pen, geld en pasjes. Alles lijkt gewoon. Mijn benen zijn gekrompen. De lengte van schildpaddenpoten. Misschien overdrijf ik. Maar toch. Dat ik niet meer fietsen kan is tot daaraan toe. Wat de mensen denken. Die laat z'n fiets maar op straat vallen. Je ziet ze denken. Zet je fiets eens netjes weg.

Mijn jas sleept over de grond. Voor me rolt een muntje een streep tussen twee stoeptegels. Er was zoveel dat ik wilde. Even werd ik opgetild, even was het zo. Vleugels in de winteravond met lichtjes die zweefden, een lila schemer waarin verlangens werkelijk leken. Alles moest zo blijven. Een man kijkt op me neer, grijnst met zijn ogen waarin ik zie hoe de ander me ziet. Ik zie en weet ik ben zomaar huiswaarts omlaag gedwereld.

In de trein razen we

Is het onvrede. Een grotere wil – à la Schopenhauer
die me belet te zien
het blauw
het groen
het stralen van lente op daken.
Zit hier met mij en de vrouw
met zonnebril een vormeloze ziel
die ons omvat als gelei. Ik staar
naar het gezicht van de vrouw. Wat wil zij?
Ze pakt haar telefoon. Typt met haar duim.
Wie weet hoe de wil het wil.
Ik vermoed, ik voel de trein en denk:
De wil wil wel.
De wil wil wel.
Lekker klinkt dat.

Vallen

Wat heb je mooie enkels. Ik zou je graag leren kennen.
Je schoenen zijn aan de oude kant. Misschien tweedehands.
In je panty zit een ladder. Nee, vind ik juist leuk. Als die man
hier maar niet. Niet in mijn nek stond te hijgen. Niet aan vallen
denken. Het gezamenlijk vallen. Met z'n vieren in een blik omlaag.
Misschien wel dertig meter. Niet.

Niet denken. Je beweegt je hoofd op muziek.
Het ruikt naar rook. Als op wc's van mensen
die zeggen te zijn gestopt. Iemand pafst stiekem
tussen de etages zijn sigaret. Misschien zet hij,
of, nee, het is een zij, de lift een paar trekken stil.

Misschien heeft zij een doosje waarin ze de as
opvangt. Een doosje zo klein dat het in haar zak
past en mee naar beneden valt. Of opstijgt.
Moeiteloos. Een doosje in een grotere
waarin ook wij gevangen staan. De lucht dikt in
als pudding. De man moet eruit. Ook de jongen
en zijn smartphone. Wij vallen nog.

Ook

Nul handen houden niets vast.
Nul graden bestaat misschien,
maar toch. Melk wordt ook zuur
van onweer. Vulkanen hebben namen
die ook blijven als ze niet spuwen.
Dezelfde naam belooft niet
dat je op elkaar lijkt. Water en spoken
kunnen door veel dingen heen. Kun je
door niets heen kijken? Spoken leven
wel en niet. Absent is als je er bent
door er niet te zijn. Ik mis je soms
ook als je er bent. Soms ben je er
zonder te worden zoals ik je mis.
Niet elke wolk heeft een naam.

Sociale verplichting

De trappen staan vol. Je zegt: je ruikt
naar patat. Hij lijkt ongemakkelijk
aan haar zijde. We praten over een droom,
we ploegen door sneeuw.
Jij haalt een pop-upboek uit je zak.
Ik houd het vast. Jij tikt een sms.
Een filosoof vertelt over zijn l'esprit de l'escalier.
Wat is het verschil tussen spijt
en niet op tijd het juiste woord.

Ik zal mijn leven lang naïef blijven.
Onze hersens zweven als tekstballonnen
schuin achter onze schedels. Ik glijd uit,
breek een hak. Netpantykousenvoeten
op trappers fiets ik met mijn zoemend
wiel. Een slag lang ben ik vrij.

Vrienden

(Ter herinnering aan Jeroen de Rijke)

Mijn ene vriendin gaat naar pasgeboren hangbuikzwijntjes in het Amsterdamse bos. Mijn andere heeft een tweelingzus die naar een winterjas zoekt als ze gestrest is. En een dichter als vriend. Maar daar praat ze niet over als ze voor de klas staat. Weer een andere goede vriend zie ik bijna nooit. Hij had een minizakmes met een plastic tandenstoker. En die ene die geen tomaten en aardbeien lust. Of de vriendin met de kakouders. Een vriend van deze vrienden is vorige maand overleden. In Ghana. Na een feest met nieuwe vrienden. Met zijn hoofd in de schoot van een onbekende, op de achterbank van een taxi.

Wat we zouden moeten

